

Viden om Norden

Nr. 2-2022 - 24. februar

Udarbejdet og udgivet af Foreningen Norden, Mariagerfjord

<https://mariagerfjord.foreningen-norden.dk/>

Peer Gynt

Edvard Griegs musik til Henk Ibsens drama Peer Gynt er efter min mening smuk nordisk musik. Under linket kan hentes næsten en time med bl.a. morgenstemning, Solveigs Sang og i Dovregubbens Hal:

https://www.youtube.com/watch?v=OH7_rF7J-Hg

Her følger 14,33 minutter med Suite nr. 1.:

<https://www.youtube.com/watch?v=dyM2AnA96yE>

og her komplet med The London Symphony Orchestra and the Oslo Philharmonic Chorus conducted by Per Dreier - i alt 1,46 timer:

<https://www.youtube.com/watch?v=YIk5oxSnrIw>

Spring annoncerne på YouTube over.

Du kan hurtigt google dig til mange andre uddrag end her vist.

Gunner Buck

Viden om Norden

nr. 2-2022 indeholder:

	<i>Side</i>
<i>Af Lars Barfoed, formand for Foreningen Norden:</i>	
Norden er ikke nævnt i regeringens nye udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi	2
<i>Foreningen Norden:</i>	
Skarp fordømmelse af Ruslands invasion	
Nordisk forsvarssamarbejde højest påkrævet	3
<i>Kulturministeriet:</i>	
Danmark i spidsen for ny nordisk tech-tænk tank	3
Her er de nominerede til	
Nordisk Råds litteraturpris 2022	4
Nordisk Råd og EU-parlamentet holdt deres første formelle møde.....	5
Nordisk samarbejde	6

Det nordiske samarbejde + Foreningerne Norden

Denne udgave rummer links til nyheder om det nordiske samarbejde, om Foreningerne Nordens Forbund - FNF samt Foreningen Norden.

Nyheder og informationer om det nordiske samarbejde i Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd - kan hentes på: <https://www.norden.org/da>

Nyheder og informationer om FNF kan hentes på: <https://www.fnfnorden.org/>

Nyheder og informationer om Foreningen Norden kan hentes på: <https://foreningen-norden.dk/>

Både her og andre steder i dette nyhedsbrev viser den blå farve, at du kan klikke dig videre til flere oplysninger.

Med venlig hilsen

Gunner Buck

Norden er ikke nævnt i regeringens nye udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi

Regeringen har netop lanceret en ny udenrigs- og sikkerhedspolitisk strategi.

En strategi, der rummer mange rigtige overvejelser og sigtelinjer i forhold til de udfordringer, verden og Danmark står over for i disse år.

Så langt så godt.

Men hvor er Norden i den udenrigspolitiske strategi?

I den omfattende strategi på 60 sider er der ikke fundet plads til at nævne det nordiske samarbejde med et eneste ord.

Det er mærkeligt.

*Af Lars Barfoed,
formand for Foreningen Norden,
tidligere minister og MF*

Nøgleordet i den nye strategi er værdier. Strategien bliver lige frem betegnet som et værdikompass.

“Vi sætter en kurs, hvor vi fremmer vores interesser ved at kæmpe for vores værdier”, står der i første afsnit i strategien.

Så skulle man tro, at samarbejdet med de lande, vi mere end nogen har værdifællesskab med; nemlig de nordiske lande, var et vigtigt omdrejningspunkt.

Men nej – ikke med ét ord er Norden, eller for den sags skyld noget nordisk land, nævnt.

Det er mærkeligt.

Til gengæld nævnes samarbejdet med lande som bl.a. Japan, Vietnam, Indonesien, Australien, Indien, Tyskland, Frankrig og selvfølgelig USA på en lang række forskellige områder.

Strategien kommer også rundt om samarbejdet i stort set alle internationale fora, som Danmark er en del af, dvs. EU, FN, OECD m.v.

Men Nordisk Råd nævnes overhovedet ikke.

Det er mærkeligt.

Udviklingen og udfordringen i Arktis og Nordatlanten er et væsentligt afsnit i strategien. Og det med god grund. Der er stigende sikkerhedspolitiske, geopolitiske og økonomiske spændinger i det arktiske område, så det må både udenrigspolitisk og sikkerhedspolitisk være en væsentlig prioritet.

Afsnittet indledes med ordene:

“Regeringen vil sammen med Grønland og Færøerne og med USA som vores vigtigste sikkerhedspolitiske allierede arbejde for stabilitet og fredelig bæredygtig udvikling i Arktis og Nordatlanten til gavn for alle i regionen.”

Men ikke ét ord om at samarbejde med de andre lande i regionen, altså de nordiske, selv i denne sammenhæng.

Det er meget mærkeligt.

Der er mere end nogensinde et stærkt behov for at arbejde sammen med de andre nordiske lande om de grænseoverskridende udfordringer, vi står overfor.

Det gælder ikke mindst i det udenrigspolitiske diplomatiske arbejde om at fremme værdier som demokrati, fred, frihed, menneskerettigheder og bæredygtighed.

Det er værdier, som vi er sammen om i Norden.

Vi står langt stærkere i forsvaret og udbredelsen af vores værdier ved at lægge kræfterne sammen med de andre nordiske lande, som vi deler historie, kultur og værdier med.

Derfor burde der ske en styrkelse af bl.a. det udenrigs- og sikkerhedspolitiske samarbejde mellem de nordiske landes regeringer og arbejdet i Nordisk Råd.

Netop nu med åbenlyse trusler fra et aggressivt Rusland lyder der stærke signaler fra både Finland og Sverige om at stå tættere sammen i sikkerhedspolitikken.

Det skal vi naturligvis være åbne over for, uanset om de søger ind i NATO eller ej.

Naturligvis vil jeg ikke påstå, at regeringen ikke vil det nordiske samarbejde.

Det kender jeg dem godt nok til at vide, at de vil.

Men så er det en gåde, hvorfor man i en omfattende udenrigs- og sikkerhedspolitisk strategi ikke med et eneste ord nævner det nordiske samarbejde og de andre nordiske lande.

Måske er det så åbenlyst selvfølgeligt, at man ikke har fundet grund til at nævne det.

Måske er det blot en forglemmelse. Det er i hvert fald mærkeligt.

Denne artikel af Lars Barfoed er offentliggjort af Foreningen Norden den 22. februar 2022.

Lars Barfoed.

Foto:

Knud Winckelmann.

Foreningen Norden:

Skarp fordømmelse af Ruslands invasion Nordisk forsvarssamarbejde højest påkrævet

Nyhed fra Foreningen Norden den 24. februar 2022.
Skrevet af Esben Ørberg.

Foreningen Nordens forretningsudvalg forsamlet til møde i København den 24. februar 2022 udtaler følgende:

Foreningen Norden fordømmer på det skarpeste Ruslands angreb på Ukraine.

Det er et brud på den internationale retsorden og en direkte trussel mod fred, frihed og demokrati i Europa.

Ud over de nødvendige skridt, der bliver taget i NATO, EU og FN, opfordrer Foreningen Norden den danske regering til at tage initiativ til, at de nordiske lande drøfter mulighederne for at styrke deres samarbejde om det militære og civile forsvar.

Dette er ikke mindst vigtigt i lyset af, at Norden grænser direkte op til Rusland.

De nordiske lande bør samtidig så vidt muligt koordinere udenrigs- og sikkerhedspolitikken for at værne om vores fælles værdier.

Danmark i spidsen for ny nordisk tech-tænketank

Et samlet Norden vil have mere viden om, hvilken indflydelse tech-giganter har på den demokratiske samtale.

Derfor nedsætter Nordisk Ministerråd en tænketank af nordiske eksperter, som skal gøre os klogere på problemstillingen.

Danmark får ansvaret for at nedsætte tænketanken og lede dens arbejde.

Kulturministeriet har offentliggjort denne Pressemeddelelse 25. januar 2022

Der er brug for mere viden om, hvordan tech-giganter påvirker vores samfund og demokrati. Derfor er Nordisk Ministerråd for Kultur, som består af kulturministre fra hele Norden, blevet enige om at etablere en nordisk tænketank med nordiske eksperter, civilsamfund og andre relevante personer.

Tænketankens opgave vil være at kvalificere debatten i Norden om tech-giganter indflydelse på demokratiet, så Norden står bedre i håndteringen af pro-

blemstillingen fremover. Indsatsen vil vare fra april 2022 til starten af 2023.

Danmark, ved Kulturministeriet, skal lede, tilrettelægge og koordinere tænketankens arbejde. Kulturminister Ane Halsboe-Jørgensen siger:

- Tech-giganter indflydelse på den demokratiske samtale er en af de vigtigste problemstillinger, vi står med i øjeblikket.

- Derfor er jeg glad for, at vi i Danmark, i samarbejde med resten af landene i Norden, går forrest og tager opgaven på os med at få mere viden om, hvordan platformene og deres algoritmer påvirker vores demokrati.

- Det er et arbejde, jeg vil følge tæt, ligesom regeringen også har flere initiativer på trapperne, som skal være med til at sætte rammer for tech-giganterne.

Tænketanken skal nu nedsættes, og der skal udarbejdes et projektgrundlag, som skal gøre den nye tænketanks opgaver mere konkrete. Der er afsat 600.000 kr. til indsatsen.

Her er de nominerede til Nordisk Råds litteraturpris 2022

Offenliggjort 24.02.2022: Kærlighed, magt og eksklusion er nogle af de gennemgående temaer blandt de 14 nordiske romaner og digtsamlinger, som er nomineret til Nordisk Råds litteraturpris 2022.

Årets nominerede dækker hele Norden med værker fra samtlige lande og sprogområder. Vinderen offentliggøres i Helsingfors den 1. november.

Årets stærke skønlitterære felt udtrykker blandt andet sensualitet, og begærets gådefuldhed legemliggøres både historisk, poetisk og i mere afgrænsede rum.

De nominerede udforsker desuden naturnære livsmønstre, tidsrejser og mennesker, som oplever ensomhed. Det foregår både i prosaform og i rasende poesi.

Det handler også om arktisk smerte og særlige geopolitiske omstændigheder, men også om livets foranderlige vilkår, som kan antage uventede former – såvel smertefulde som underfundige.

Her er de nominerede til årets litteraturpris:

Danmark

Om udregning af rumfang (I, II og III) af Solvej Balle. Roman. Pelagraf, 2020-2...

Adam i Paradis af Rakel Haslund-Gjerrild. Roman. Lindhardt & Ringhof, 2021.

Finland

Eunukki af Kristina Carlson. Roman. Otava, 2020.

Röda rummet af Kaj Korkea-aho. Roman. Forlaget M, 2021.

Færøerne

Sólgarðurin af Beinir Bergsson. Digte. Forlagið Eksil, 2021.

Grønland

Arkhticós Dolorôs af Jessie Kleemann. Digte. Forlaget Arena, 2021.

Island

Truflunin af Steinar Bragi. Roman. Forlagið, 2020.

Aprílsólarkuldi af Elísabet Jökulsdóttir. Roman. Forlagið, 2020.

Norge

Dette er G af Inghill Johansen. Roman. Forlaget Oktober, 2021.

Jente, 1983 af Linn Ullmann. Roman. Forlaget Oktober, 2021.

Det samiske sprogområde

Beaivváš mánát af Mary Ailonieida Sombán Mari. Digte. Mondo Books 2020.

Sverige

Löpa varg af Kerstin Ekman. Roman. Albert Bonniers Förlag, 2021.

Den dagen den sorgen af Jesper Larsson. Roman. Nirstedt/litteratur, 2021.

Åland

Hem af Karin Erlandsson. Roman. Schildts & Söderströms og Bokförlaget Forum, 2...

Det er de nationale medlemmer i bedømmelseskomitéen for Nordisk Råds litteraturpris, der har nomineret værkerne til Nordisk Råds litteraturpris 2022.

Bedømmelseskomitéen for Nordisk Råds litteraturpris

Vinderen præsenteres i november

Vinderen af Nordisk Råds litteraturpris 2022 offentliggøres den 1. november i Helsingfors i forbindelse med Nordisk Råds session.

Vinderen modtager prisstatuetten Nordlys og 300.000 danske kroner.

Nordisk Råds litteraturpris 60 år

Sofi Oksanen, Kirsten Thorup, Jon Fosse, Niviaq Korneliussen, Rói Patursson, Auður Ava Ólafsdóttir og Tomas Tranströmer er blot nogle af de forfattere, som har fået Nordisk Råds litteraturpris i løbet af de seneste 60 år.

Nordisk Råds litteraturpris fylder dermed 60 år i 2022.

Prisen er siden 1962 blevet uddelt til et skønlitterært værk, som er skrevet på et af de nordiske sprog. Det kan være en roman, et drama, en digtsamling, en novellesamling eller en essaysamling, som opfylder høje litterære og kunstneriske krav.

Formålet med Nordisk Råds fem priser er at øge interessen for det nordiske kulturfællesskab og det nordiske miljøsamarbejde, samtidigt med at anerkende fremtrædende kunstneriske og miljømæssige indsatser.

Om litteraturprisen samt tidligere års vindere og nominerede

En kort video om de nominerede kan ses her:

<https://www.norden.org/da/news/her-er-de-nominerede-til-nordisk-raads-litteraturpris-2022>

Nordisk Råd og EU-parlamentet holdt deres første formelle møde

Offentliggjort 22.02.2022: Nordisk Råd og Europa-Parlamentet har afholdt et todagesmøde i Helsingfors. På dagsordenen var blandt andet cybersikkerhed, Arktis og klimaspørgsmål. Mødet var det første efter de to organisationers etablering af formelle relationer med hinanden.

Dagsordenen på den første dag i Helsingfors var domineret af en række aktuelle anliggender, herunder desinformation og cybersikkerhed som en trussel mod demokratiet samt klimaspørgsmål og EU's grønne satsning, som handler om at gøre EU til verdens første klimaneutrale kontinent inden år 2050.

Nordens vision er at være verdens mest bæredygtige region i 2030.

Fælles interesseområder

Erkki Tuomioja, som er præsident for Nordisk Råd i 2022, var vært for mødet i Helsingfors den 21.-22. februar.

– Nordisk Råd fejrer i år 70-årsjubilæum, og vi er glade for, at året samtidig markerer starten på forstærkede formelle relationer med Europa-Parlamentet.

–Vores møde i Helsingfors vidner om Nordisk Råds interesse for EU som en vigtig aktør i rådets internationale samarbejde.

– Det er et samarbejde, som kan give resultater fremover, når det gælder fælles interesseområder som demokrati, klima og arktiske spørgsmål, siger Erkki Tuomioja.

På mødet diskuterede man også den fremtidige struktur samt rammerne for de formelle relationer mellem Nordisk Råd og Europa-Parlamentet samt EU's arktiske politik.

Besøg på NIB og NEFCO

Den anden dag bestod af møder med Den Nordiske Investeringsbank og det nordiske miljøfinansieringsselskab, NEFCO.

Desuden besøgte parlamentarikerne hybridkompetencecentret, The European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats.

Delegationen fra EuropaParlamentet blev ledet af Christel Schaldemose fra Danmark, som er medlem af Gruppen for Det Progressive Forbund af Socialdemokrater i Europa-Parlamentet.

- Nordisk Råd er en vigtig samarbejdspartner for Europa-Parlamentet.

- Nordisk Råd har fokus på et grønt, et konkurrencedygtigt og et socialt bæredygtigt Norden, og med stærke nordiske traditioner fra disse områder, er jeg sikker på, at vi kan dele gode erfaringer mellem os.

- Vi ser også stigende desinformation i vores samfund.

- Det er en vigtig dagsorden at samarbejde om. I Europa-Parlamentet forhandler vi netop nu ny lovgivning om cybersikkerhed, digitalisering og tech.

- Det er store spørgsmål, som vil definere vores fremtid.

- Jeg er glad for den gode dialog og meningsudveksling med Nordisk Råd, siger Christel Schaldemose.

Formelt møde hvert år

Nordisk Råd har en aktiv international virksomhed og et tæt samarbejde med flere lande og organisationer.

EU er en prioriteret samarbejdspartner. I Nordisk Råds strategi for 2018-2022 står der blandt andet, at EU er en særligt vigtig organisation for Norden, og derfor vil Nordisk Råd styrke kontakten med Europa-parlamentarikerne og andre EU-institutioner.

Nordisk Råd har også oprettet et kontor i Bruxelles for at styrke samarbejdet med EU.

Ifølge aftalen mellem Nordisk Råd og Europa-Parlamentet skal parterne holde ét formelt møde om året.

Desuden skal der afholdes seminarer og andre fælles møder om udvalgte emner.

Nordisk Råds internationale strategi. Se:

<https://www.norden.org/da/node/57982>

Strategien kan her hentes i en pdf-fil.

Nordisk Råds internationale samarbejde. Se:

<https://www.norden.org/da/information/nordisk-raads-internationale-samarbejde>

Siden rummer links til beskrivelser af Nordisk Råds samarbejde med en række lande og områder samt til mange andre informationer om det nordiske samarbejde.

Nordisk Samarbejde

Nordisk Samarbejde – dvs Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd har i perioden 21. januar 2021 - 24. februar 2022 offentliggjort 16 nyheder.

Hver nyhed omfatter tekst og billeder samt ofte henvisning til yderligere informationer. Det kan alt sammen hentes på hjemmesiden: <https://www.norden.org/da>

De 16 seneste nyheder er:

21.01.2022: Öppen ansökningsomgång: Delta i Nordic Talks. Ansøgningsfrist: 22/3 kl. 12.00.

25.01.2022: Nordiska rådet trycker på för ökat civilt krissamarbete.

25.01.2022: Ligestillingen halter bagefter på internettet.

27.01.2022: Kultursatsningen Nordic Bridges starter i dag!

28.01.2022: Verdensudstillingen: Velkommen til fremtidens social- og sundhedsvæsen.

01.02.2022: Verdensudstillingen: Sundhedsteknologi til alle.

02.02.2022: Udvalg vil forbedre mulighederne for nordiske venskabsskoler.

04.02.2022: Ny metod öppnar för nordisk gränsregional pendlarstatistik.

08.02.2022: Jakob Cold ny administrationschef på Nordiska ministerrådet.

08.02.2022: Foreslå kandidater til Nordisk Råds miljøpris 2022! Årets tema: Naturbaserede løsninger – et alsidigt svar på samfundets store udfordringer. Alle kan foreslå kandidater. Tidsfristen for nominering er tirsdag den 10. maj.

08.02.2022: Vil styrke det nordiske krisesamarbejde.

09.02.2022: Nordisk børnelitteratur skildrer svære samtidsspørgsmål.

10.02.2022: Grensehinderrådet tar opp skattespørsmål og yrkesutdanninger i 2022.

17.02.2022: Gjensidig godkjenning av digitale førerkort i Norden.

22.02.2022: Nordisk Råd og EU-parlamentet holdt deres første formelle møte. Se side 5.

24.02.2022: Her er de nominerede til Nordisk Råds litteraturpris 2022. Se mere på side 4.
